

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA CIVILĂ ȘI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Decizia nr.10355

Dosar nr.15815/2004

Ședința publică de la 9 decembrie 2005

Vasile Culcea	- Președinte
Margareta Ionescu	- Judecător
Florin Costiniu	- Judecător
Ana Otilia Bomboș	- Magistrat asistent

S-au luat în examinare recursurile declarate de reclamantul Ciupe Liviu Aurel și de pârâții Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj și Ministerul Finanțelor Publice – Direcția Generală a Finanțelor Publice - Bistrița Năsăud, împotriva deciziei civile nr.1713/A din 28 iunie 2004 a Curții de Apel Cluj.

La apelul nominal s-au prezentat recurenții reclamantii Ciupe Liviu Aurel, prin avocat Domnici Ovidiu, recurenții pârâți Ministerul Finanțelor Publice – Direcția Generală a Finanțelor Publice Bistrița Năsăud prin consilier juridic Oana Cornescu și Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, prin procuror.

Procedura legal îndeplinită.

S-a referit de către magistratul asistent că recursurile sunt scutite legal de taxa judiciară de timbru și de timbrul judiciar.

Curtea, constatând cauza în stare de judecată acordă cuvântul pe fond.

Recurentul-reclamant, prin avocat solicită admiterea recursului său așa cum a fost formulat în scris și susținut oral și respingerea recursurilor pârâților, ca nefondate.

Recurenții pârâți, având cuvântul, pe rând, solicită admiterea recursurilor lor și respingerea recursului reclamantului ca nefondat.

CURTEA,

Asupra recursurilor civile de față:

Din examinarea lucrărilor dosarului, constată următoarele:

Prin sentința civilă nr.25 din 2 februarie 2004, pronunțată în dosarul nr.5057/2002 al Tribunalului Bistrița Năsăud, s-a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul Ciupe Liviu Aurel împotriva Statului reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice – Direcția

Generală a Finanțelor Publice Bistrița Năsăud, dispunându-se obligarea pârâtului la plata către reclamant a 382.540.798 lei daune materiale și 1.000.000.000 lei cu titlu de daune morale, s-a respins, ca neîntemeiată, cererea reclamantului de reîncadrare în funcția de director general la Direcția generală de drumuri și poduri Cluj.

Această hotărâre a fost modificată de Curtea de Apel Cluj Napoca, prin decizia civilă nr.1713 din 28 iunie 2004, care a admis apelurile declarate de reclamant, pârât și Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița Năsăud. Astfel:

- daunele materiale au fost reduse la 108.602.816 lei;
- daunele morale au fost majorate la 1.200.000 lei;

Pentru a pronunța aceste hotărâri, instanțele au reținut, pe baza probatoriilor administrate, că reclamantul, la momentul respectiv director general al Direcției generale drumuri și poduri Cluj, a fost arestat preventiv la 14 septembrie 1999 în dosarul nr.31/P/1999 al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj pentru presupusa săvârșire a infracțiunilor de delapidare și instigare la fals în înscrisuri sub semnătură privată. Inculpatul reclamant a fost trimis în judecată la data de 27 septembrie 1999, arestarea fiind menținută de către instanță până când, la 3 decembrie 1999, Tribunalul Cluj a revocat măsura arestării preventive. Punerea efectivă în libertate a avut loc la 11 ianuarie 2000 iar după strămutarea cauzei, Tribunalul Bihor a dispus achitarea pentru ambele infracțiuni în baza art.10 lit. d Cod procedură civilă. Hotărârea a rămas definitivă prin decizia penală nr.2279/31 mai 2002 a Curții Supreme de Justiție, aceeași instanță respingând ulterior și recursul în anulare (decizia penală nr.239/22 septembrie 2002).

În motivarea soluțiilor instanțele au arătat că sunt incidente prevederile art.504 Cod procedură civilă, reclamantul fiind supus în mod nejustificat privării de libertate. Daunele materiale au fost calculate pentru drepturile salariale și indemnizațiile cuvenite în perioada arestării iar în privința prejudiciului moral s-a ținut seama de suferințele psihice îndurate, de impactul asupra familiei și a mediului social, știrbirea reputației de om politic, fost senator al județului Bistrița Năsăud.

Împotriva acestei decizii au declarat recursuri reclamantul, pârâtul și Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj.

În recursul său, reclamantul a criticat soluția pentru aplicarea greșită a legii în sensul prevederilor art.304 pct.9 Cod procedură civilă, arătând în esență că:

- nu au fost incluse în quantumul daunelor materiale toate cheltuielile ocazionate de desfășurarea procesului, inclusiv cele de transport și judiciare;

În privința daunelor morale, suma acordată nu poate reprezenta nici cea mai palidă compensație pentru suferințele psihice îndurate, știrbirea gravă a demnității și prestigiului social, cu atât mai mult cu cât reclamantul era o persoană publică extrem de cunoscut și desfășurând și o intensă activitate politică.

A mai susținut că este greșită soluția instanțelor de a respinge cererea privind reîncadrarea în funcția de director general.

În recursul pe care l-a formulat, Statul Român, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice – Direcția Generală a Finanțelor Publice Bistrița Năsăud a criticat soluția numai sub aspectul cuantumului daunelor morale, despre care a arătat că a fost stabilit la un nivel exagerat de mare.

Aceeași problemă, a cuantumului daunelor morale, constituie obiect și al recursului declarat de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, motivându-se că suma stabilită este mult prea ridicată în raport de datele concrete ale cauzei.

Examinând întregul material probator administrat în cauză, în contextul criticilor formulate, Înalta Curte reține că toate recursurile sunt nefondate.

Curtea de Apel Cluj a făcut o analiză pertinentă a dovezilor și a stabilit mai întâi, în mod corect, că prevederile art.504 Cod procedură civilă privind răspunderea patrimonială a statului în cazul pe privării pe nedrept de libertate, sunt în mod cumulativ întrunite.

În ceea ce privește cuantumul daunelor materiale, instanța de apel a inclus în această categorie numai acele prejudicii, inclusiv în forma folosului nerealizat, care sunt cert dovedite prin probatorii și astfel cum rezultă din expertiza efectuată. Veniturile eventuale nesigure, ca și cheltuielile care nu au constituit o consecință directă a luării măsurii arestării preventive, au fost în mod corect înlăturate din calcule.

Se constată de asemenea că instanța de apel a avut în vedere, la stabilirea cuantumului daunelor morale, criteriile legale instituite prin art.505 Cod procedură civilă și anume:

- durata privării de libertate;

- consecințele produse asupra persoanei și familiei acestuia,

adecvate situației de fapt concrete a cauzei;

Deși este de principiu că o despăgubire bănească, oricât de importantă, nu poate compensa suferințele psihice îndurate de victima unei erori judiciare, soluția aleasă de instanță, și anume acordarea a cca. 10 milioane lei pentru fiecare zi de arest nejustificat este rezonabilă și echitabilă, astfel încât cuantumul menționat nu va fi modificat.

El nu este exagerat în condițiile în care reclamantul era, la data arestării, una din figurile publice proeminente ale județului, pe timpul arestului i-a decedat mama și nu a putut asista la înmormântarea acesteia iar impactul mediatic și rezonanța socială a arestării sale au fost foarte mari.

În fine, cererea reclamantului de a fi reîncadrat ca director general, funcție ocupată la data arestării, a fost corect considerată de către instanța ca excedând cadrul normativ al art.504 Cod procedură civilă, pe care este fundamentată acțiunea, singura consecință pe planul dreptului muncii a textului menționat referindu-se la curgerea vechimii în muncă. Într-un alt context procesual, desigur că reclamantul poate să încerce să-și valorifice pretențiile și pe acest plan.

În consecință, cum toate recursurile sunt nefondate, ele vor fi respinse ca atare conform prevederilor art.312 alin.1 teza a II-a Cod procedură civilă.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Respinge ca nefondate recursurile declarate de Ciupe Liviu Aurel, Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj și Ministerul Finanțelor Publice – Direcția Generală a Finanțelor Publice - Bistrița Năsăud și Ministerul Finanțelor Publice, împotriva deciziei civile nr. 1713/A din 28 iunie 2004 a Curții de Apel Cluj.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 9 decembrie 2005.

PREȘEDINȚI
"DECĂTOR